

Euskal ekonomiaren bilakaera 2020IH

2020ko ekainaren 9a

1

2

3

4

Laburpena

Euskal ekonomia

BPGd
Barne eskaria
Kanpo sektorea
Lan-merkatua
Inflazioa
Sektore publikoa
Finantza-sektorea
Adierazleak

Ingurunea

Aurreikuspenak

2. Euskal ekonomia 2020IHn

20IHn EAEko **BPGd-a -% 3,2** (u/u) jaitsi da, Covid-19aren krisiak eragindako ondorio larriengatik; izan ere, sektore guztietan izan du eragina, eskaintzaren eta eskariaren ikuspegi bikoitzetik. Ziurgabetasuna nagusi den testuinguru honetan, uzkurtze handiagoa aurreikusten da 20IIHrako, nahiz eta ekitaldiaren bigarren zatian pixka bat ahulduko den. Hala ere, horrelako fenomenoei buruzko erreferentziarik ez egoteak izugarri zaitzen ditu aurreikuspenak.

Barne-eskariaren jaitsiera (**-% 3,1**) (-5,7 pp egin du behera 2019ko hiruhileko berarekin alderatuz), are handiagoa da kanpo sektorearen -0,1 pp-ko ekarpen negatiboaren ondorioz (2019ko hiruhileko beraren aldean, 0,3 pp igo den arren), **Esportazioen** (**-% 7,5**) beherakada **Importazioena** (**-% 7,3**) baino handiagoa izan delako. **Kontsumo publikoan** gauzatutako politika publikoek barne-eskariaren gainerako osagaien okerragotzea konpentsatzeko balio dute, baina neurri batean baino ez. Izan ere, **kapitalaren eratze gordinak** ere beherakada nabaria izan du (**-% 3,6**).

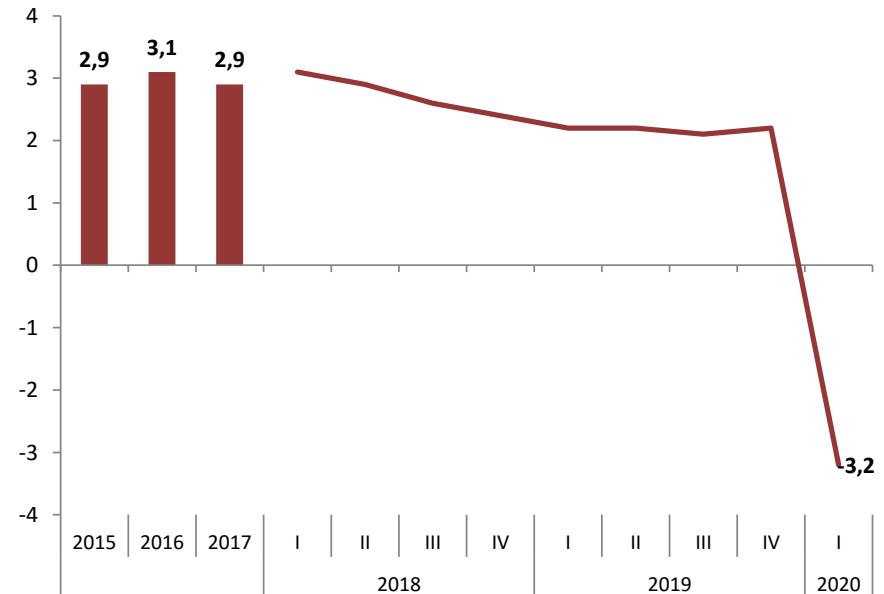
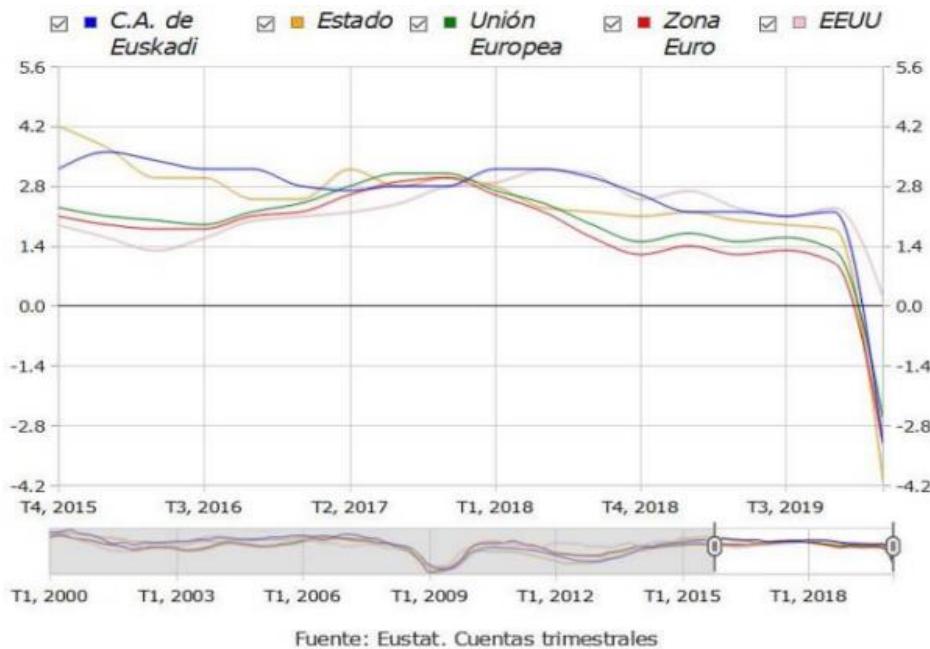
Sektorekako eskaintzaren ikuspuntutik, agintariek ezarritako konfinamendu-neurrien ondorioz, ekonomia indarrik gabe agertzen da; **Industriak** (**-% 3,6**), **Eraikuntzak** (**-% 2,7**) eta **Zerbitzuen sektoreak** (**-% 2,8**) beherakadak izan dituzte. Euskal ekonomian pisurik txikiena duen sektorea, Nekazaritza eta Arrantza, izan da gora egin duen bakarra, baina ez da nahikoa izan gainerako osagaien beherakada orokorra konpentsatzeko.

EAEko Kontu Ekonomikoen arabera, **20IHko okupazioa 945.000 enpleguetatik** apur bat gorago dago, azken urtean **-% 2,8** behera egin ondoren. Termino absolutuetan, **-27.600 langile** gutxiago daude: **Zerbitzuen sektoreak** -18.378 enplegu gutxiago ditu, **Industriak** -7.100 pertsona gutxiagori eman die lana eta **Eraikuntzak** -2020 langile gutxiago ditu. **PRAren** arabera, 20IHko **langabezia-tasa % 9,9koa** da; beraz, 104.400 dira langabeak.

2020ko apirilera arte metatutako **diru-bilketa 3.802M** eurokoa izan da, **-% 16,8ko** beherakadarekin. Diru-sarrera motari begiratuta, bildutako kopuru osoaren 1.733M € PFEZtik datoz (**-% 5,4**) eta 1.465M € BEZetik (**-% 24,9**). Horiek dira diru-bilketaren kontzeptu nagusiak. **EAEko zorpetze-maila % 12,6raino** konprimatu da, kudeaketa kontrolatuko testuinguru batean.

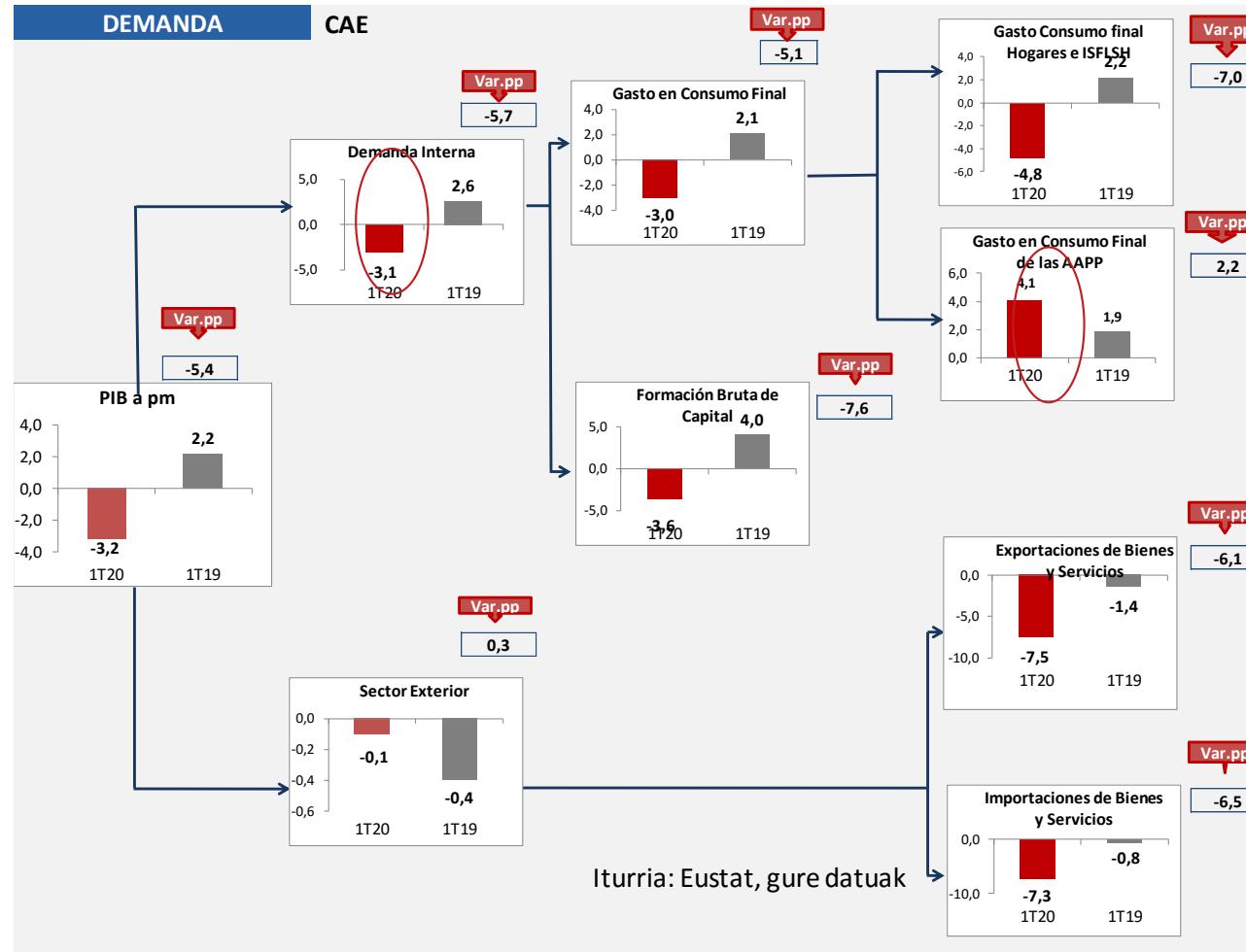
2. Shock egoeran

EAeko BPGraren bariazio-tasa (%)

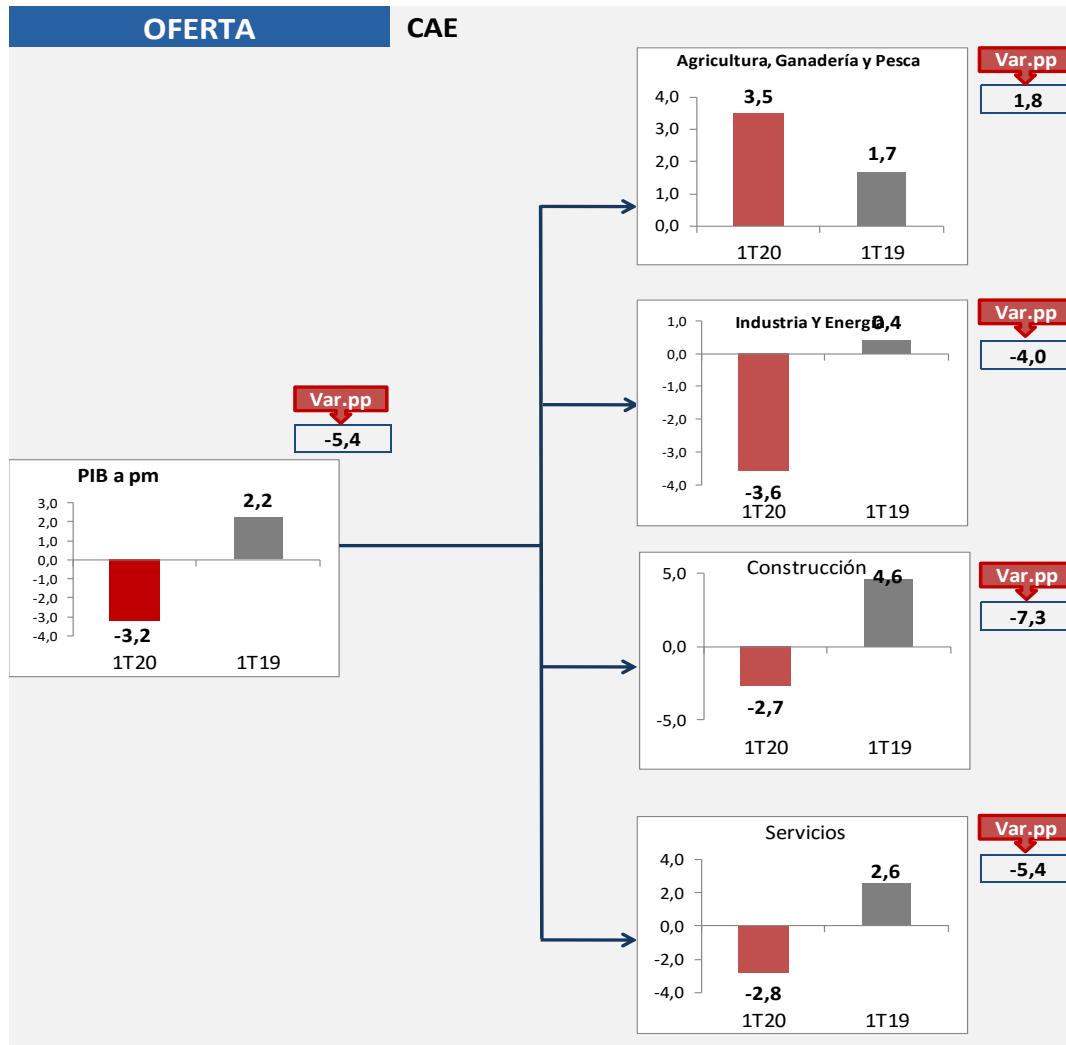
20IHn EAeko BPGraren % 3,2 (u/u) jaitsi da, Covid-19aren krisiak eragindako ondorio larriengatik; izan ere, sektore guzietan izan du eragina, eskaintzaren eta eskariaren ikuspegi bikoitzetik. Ziurgabetasuna nagusi den testuinguru honetan, uzkurtze handiagoa aurreikusten da 20IIHrako, nahiz eta ekitaldiaren bigarren zatian pixka bat ahulduko den. Hala ere, horrelako fenomenoei buruzko erreferentziarik ez egoteak izugarri zaitzen ditu aurreikuspenak.

2. EAE: barne-eskariaren hondoratzea eta kanpo-ekarpen negatiboa

Barne-eskariaren jaitsiera (**-% 3,1**) (-5,7 pp egin du behera 2019ko hiruhileko berarekin alderatuz), are handiagoa da kanpo sektorearen -0,1 pp-ko ekarpen negatiboaren ondorioz (2019ko hiruhileko beraren aldean, 0,3 pp igo den arren), **Esportazioen** (**-% 7,5**) beherakada **Importazioena** (**-% 7,3**) baino handiagoa izan delako. **Kontsumo publikoan** gauzatutako politika publikoek barne-eskariaren gainerako osagaien okerragotzea konpentsatzeko balio dute, baina neurri batean baino ez. Izan ere, **kapitalaren eratze gordinak** ere beherakada nabaria izan du (**-% 3,6**).

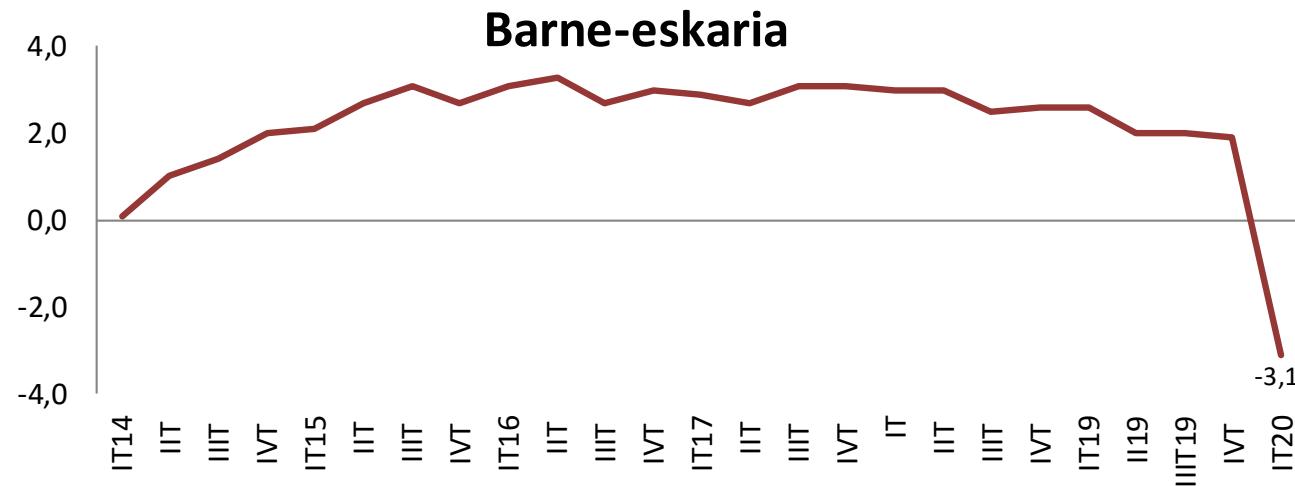
2. Onik atera den bakarra lehen sektorea da; konfinamendua industria, eraikuntza eta zerbitzuen sektoreak geldiarazi ditu

Iturria: Eustat, gure datuak

Sektorekako eskaintzaren ikuspuntutik, agintariek ezarritako konfinamendu-neurrien ondorioz, ekonomia indarrik gabe agertzen da; **Industriak (-% 3,6)**, **Eraikuntzak (-% 2,7)** eta **Zerbitzuen sektoreak (-% 2,8)** beherakadak izan dituzte. Euskal ekonomian pisurik txikiena duen sektorea, Nekazaritza eta Arrantza, izan da gora egin duen bakarra, baina ez da nahikoa izan gainerako osagaien beherakada orokorra konpentsatzeko.

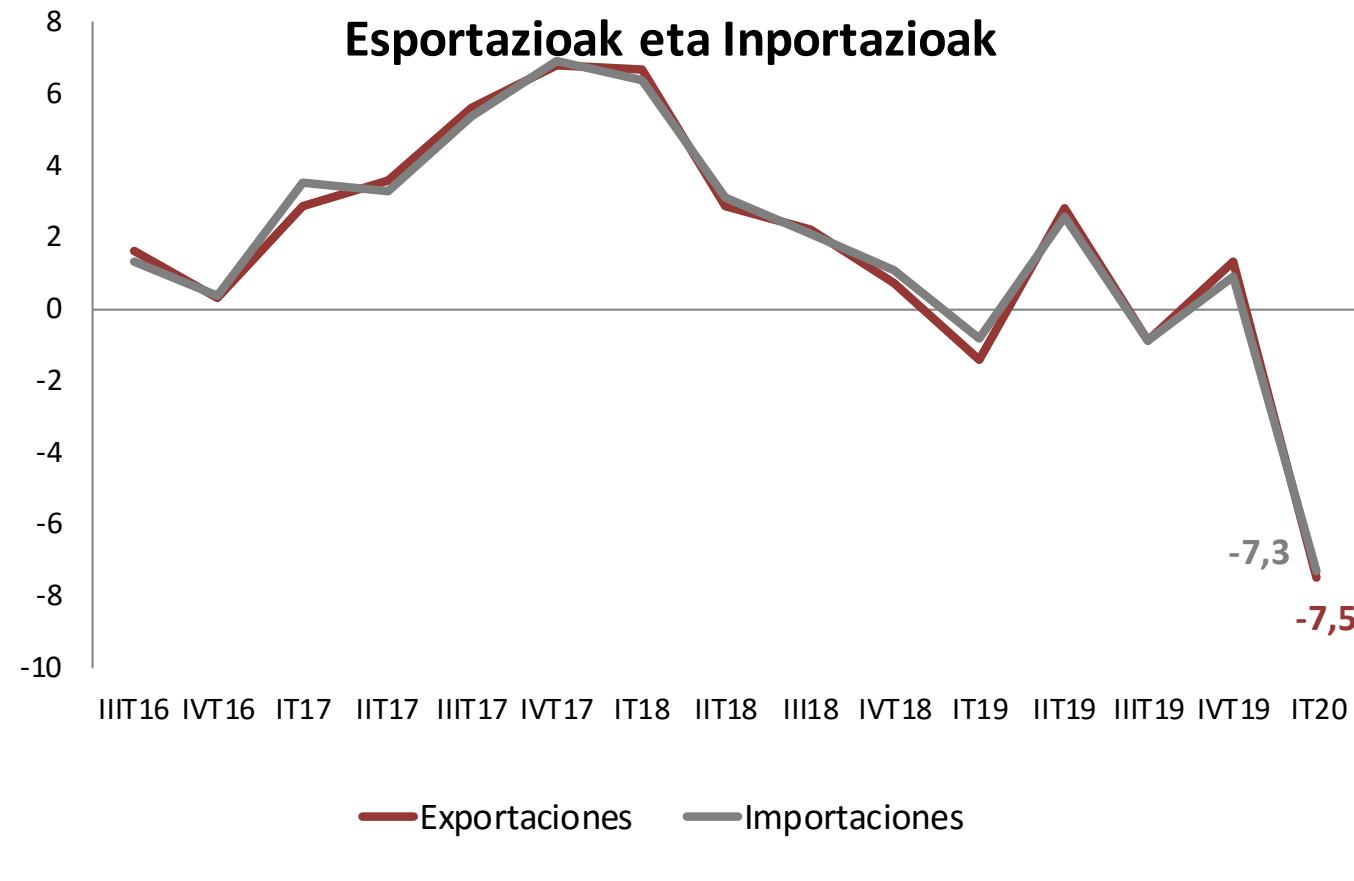
2. Alarma-egoerak barne-eskaria hondoratu du

PIB Trimestral (demanda)	I	II	III	IV	2020
GASTO EN CONSUMO FINAL	2,1	1,9	1,9	1,7	-3,0
-Gasto en consumo final de los hogares e ISFLSH	2,2	1,9	1,8	1,5	-4,8
-Gasto en consumo final de las AAPP	2,0	2,1	2,2	2,2	4,1
FORMACIÓN BRUTA DE CAPITAL	4,0	2,5	2,2	2,4	-3,6
-Formación Bruta de Capital Fijo en Bienes de Equipo	3,3	2,2	0,8	2,9	-5,0
-Resto de Formación Bruta de Capital	4,4	2,6	2,9	2,1	-2,8
DEMANDA INTERNA	2,6	2,0	2,0	1,9	-3,1
EXPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	-1,4	2,8	-0,9	1,3	-7,5
IMPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	-0,8	2,6	-1,0	0,9	-7,3
PRODUCTO INTERIOR BRUTO a precios de mercado	2,2	2,2	2,1	2,2	-3,2

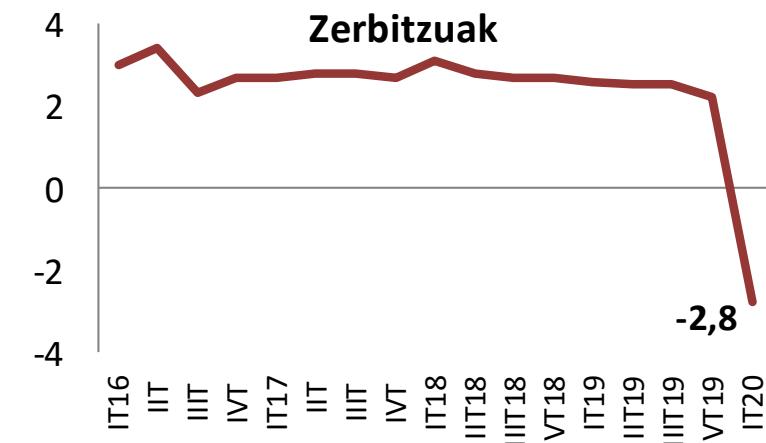
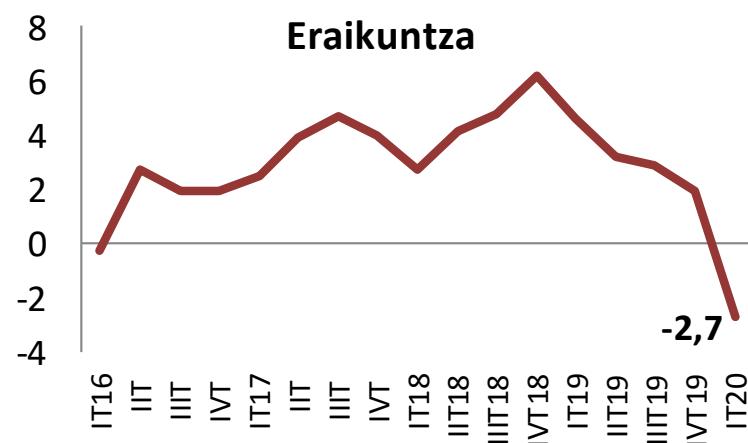
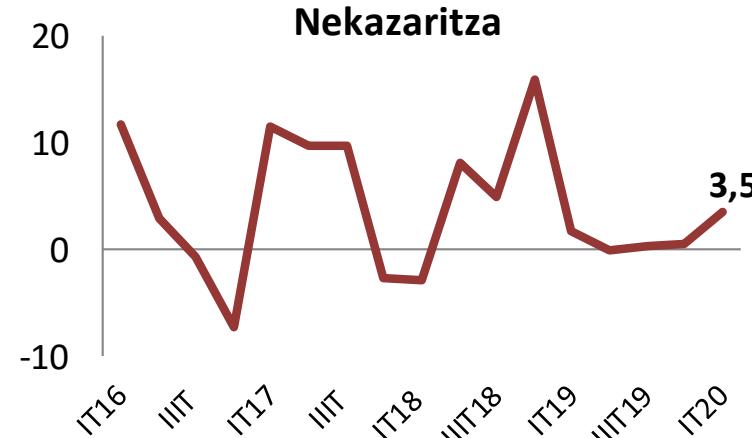
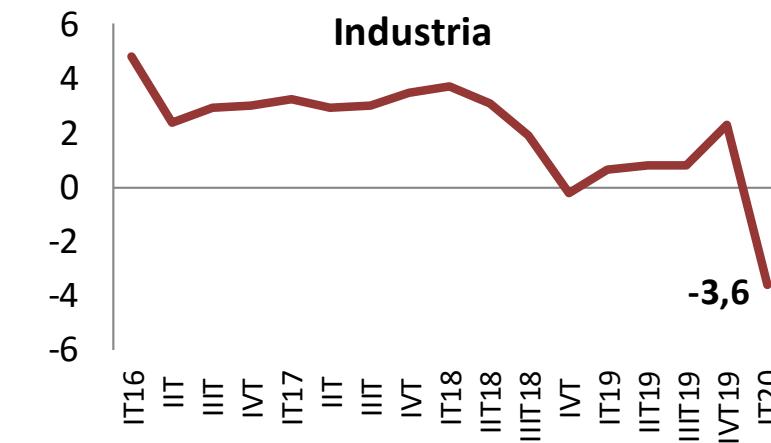
Barne-eskariaren bilakaeraren gakoa **etxeetako kontsumoaren** murrizketa izan da (-% 4,8), baita **kapitalaren eratze gordinarena** ere (-% 3,6); ekonomia berrindartzeko helburuarekin sektore publikoak bultzatutako politiken gainetik daude, eta, neurri handi batean, **kontsumo publikoan** islatzen dira (% 4,1).

2. Pandemiaren efektu globala eta jarduera komertzialaren kolapsoa kanpoko merkatuetan

Pandemiaren ondorio globalak eragin handia izan du kanpoko jardueran, eta nazioarteko transakzioak gutxienekora murriztu ditu. Bada, horren arrazoia euskal ekonomiaren kanporako gehiegizko irekiera izan da: **Esportazioek (-% 7,5)** eta **Importazioek (-% 7,3)** behera egin dute. Haien baterako ekarpena -0,1 pp txikiagoa izan da.

2. Eskaintzaren uzkurtze orokorra

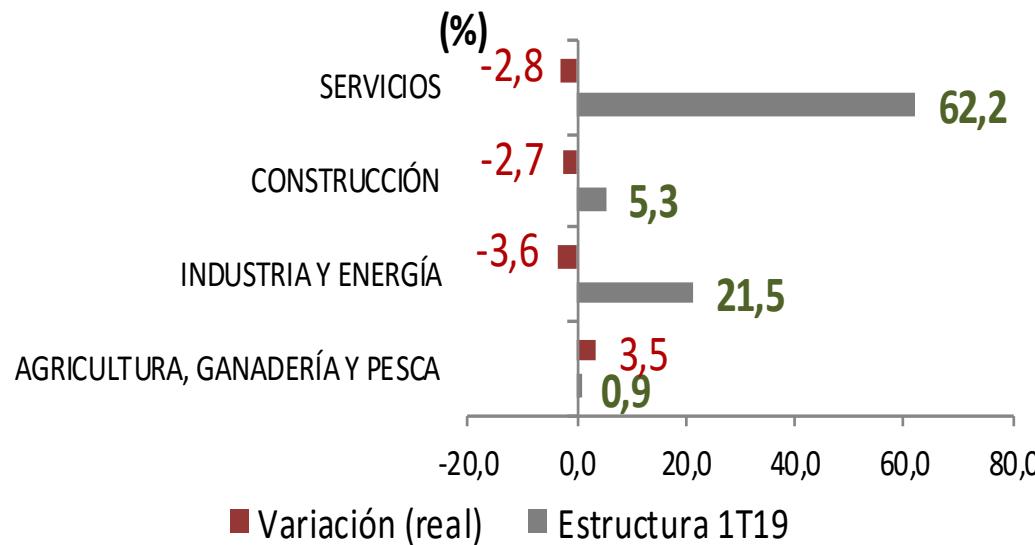

Iturria: Eustat

Eskaintzak, halaber, egoeraren salbuespenari lotutako eragin-zantzu argiak erakusten ditu. Murrizketa handienak izan dituen sektorea **Industria** izan da (-% 3,6), baina **Zerbitzuen sektorea** (-% 2,8) eta **Eraikuntzarena** (-% 2,7) ere gertu ibili dira, historia modernoan aurrekaririk izan ez duen geldialdi orokor eta behartuaren ondorioz.

2. Zerbitzuen sektorea izan da kaltetuena

Estructura y Variación PIB IT20

Aportación al PIB IT20 (pp)

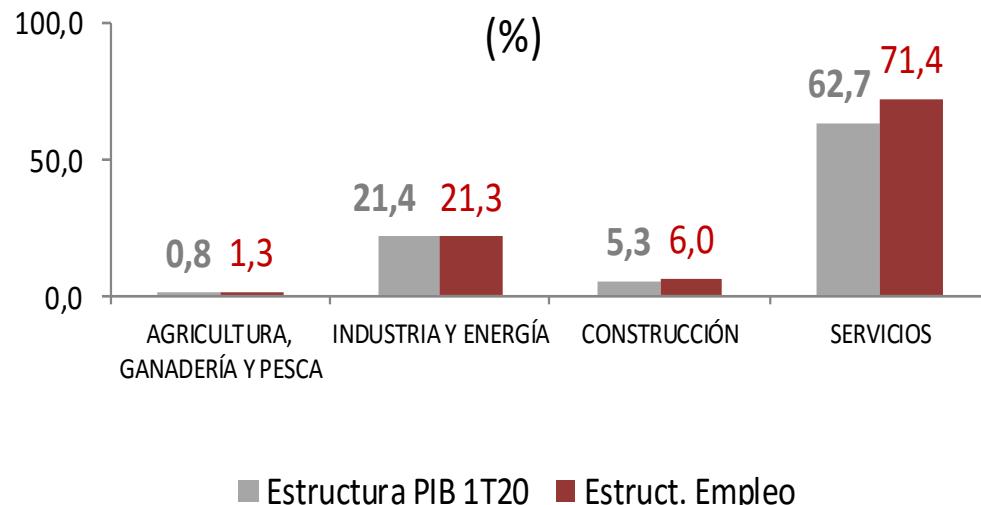

Iturria: Eustat, gure datuak

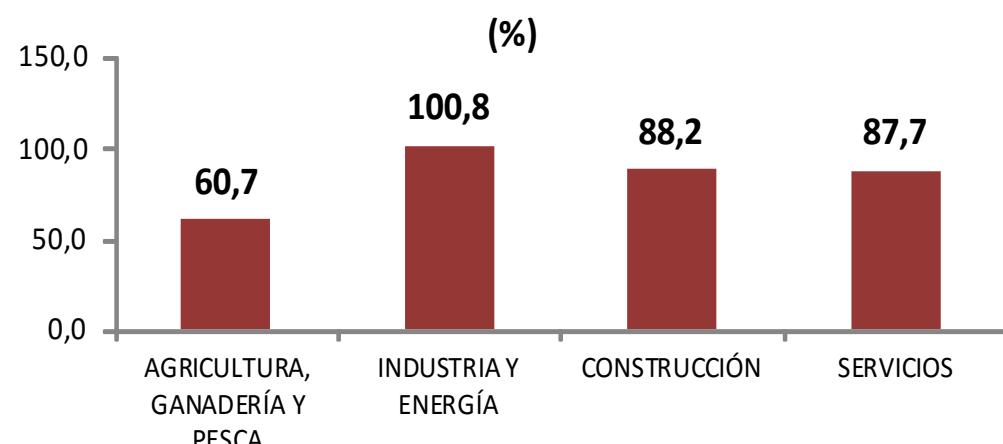
19IHn, **Zerbitzuen sektorea EAEko BPGd-aren % 62,2zen**, eta termino errealetan **-% 2,8 jaitsi** ondoren, BPGd-aren beherakada handiaren eragile nagusia da, **-1,7 pp-rekin**. Industriari egotz dakooken beherakadaren bikoitza baino gehiago. **Eraikuntza, % 5,3ko** pisuarekin, **-% 2,7 jaitsi** da eta **-0,1 pp-ko ekarpenea egin du**; amaitzeko, **Industria, % 21,5eko** pisuarekin BPGd-an, **% 3,6 jaitsi** da termino errealetan, eta **-0,8 pp murriztu** du BPGd-a. Eskaintza-sektore guztiek izan dituzte datu negatiboak, baina EAEko ekonomiaren egituraren pisu handiena dutenen eragina handiagoa izan da.

2. Produktibitate ahula

Estructura Empleo y PIB IT20

Productividad sectores IT20

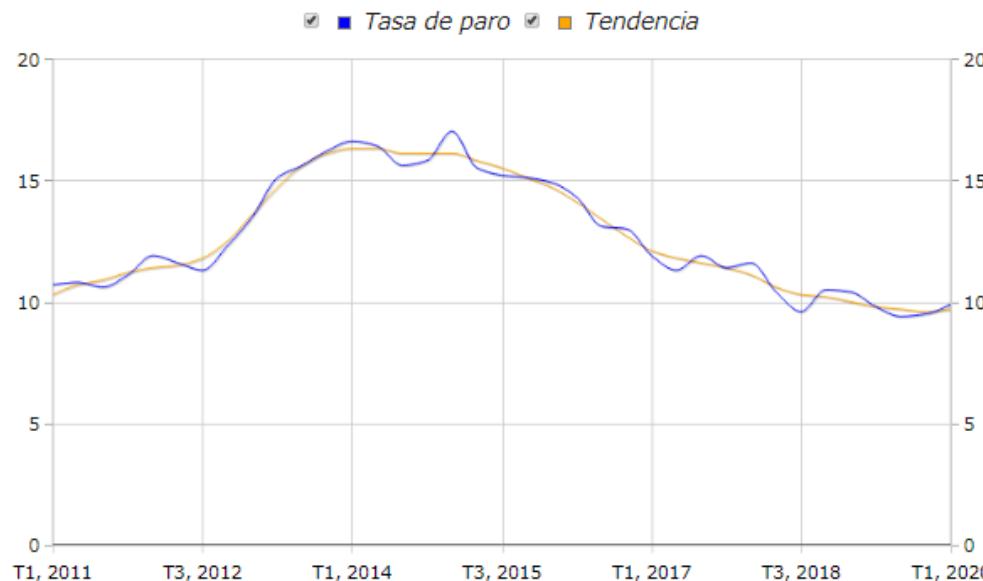

Iturria: Kontu ekonomikoak. Eustat. Gure datuak

Industria emplegu bakoitzeko kalkulatutako produktibitatearen buruan izan da 20IHn, BPGd-aren egituraren eta enpleguaren egitura sektorialaren arabera. BPGd-ari eta enpleguari egindako ekarpena **% 21,4koa** eta **% 21,3koa** da, hurrenez hurren. Lehen sektorea kontrako muturrean dago, produktibitate-tasarik txikienarekin. Eraikuntzak eta Zerbitzuen sektoreak, bestalde, antzeko produktibitatea izan dute.

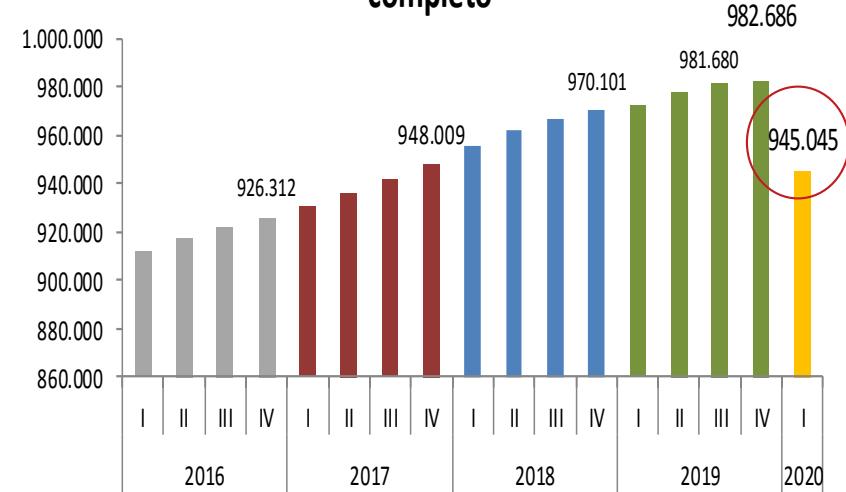
2. Langabezia-tasa % 9,9ra igo da

Langabezia-tasa

19IHN baino 27.600 langile gutxiago

Puestos de trabajo equivalentes a tiempo completo

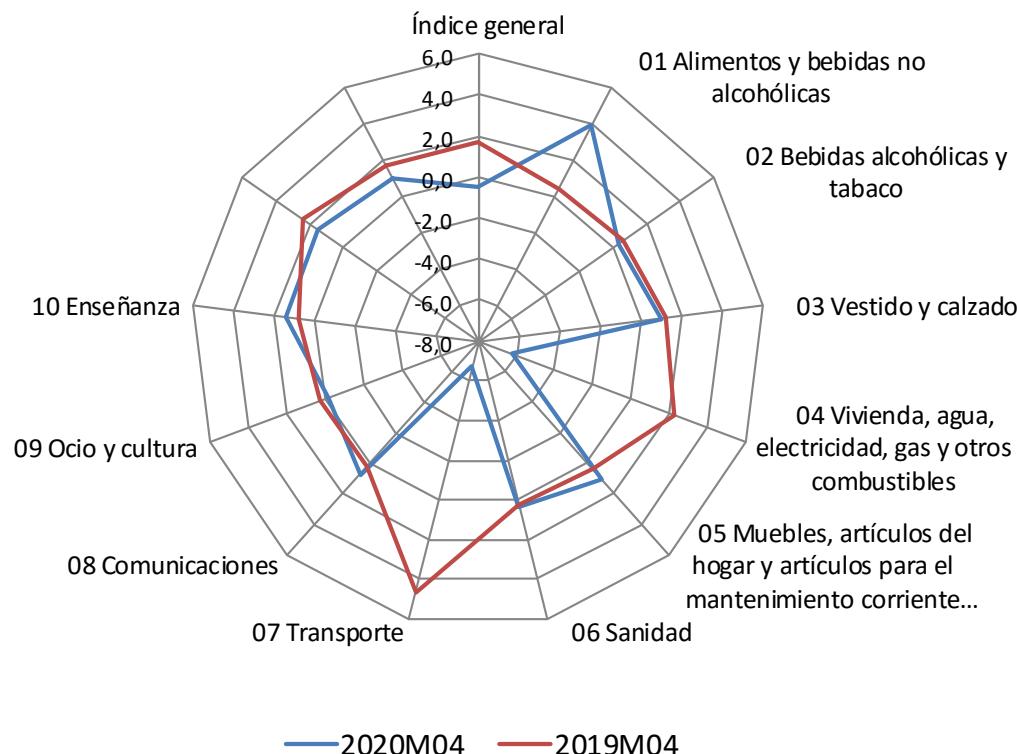
Iturria: Kontu ekonomikoak. EPA. Eustat.

EAeko Kontu Ekonomikoen arabera, **20IHNko okupazioa 945.000 empleguetatik** apur bat gorago dago, azken urtean **-2,8** behera egin ondoren. Termino absolutuetan, **-27.600 langile** gutxiago daude: Zerbitzuen sektoreak -18.378 emplegu gutxiago ditu, **Industriak** -7.100 pertsona gutxiagori eman die lana eta **Eraikuntzak** -2020 langile gutxiago ditu. **PRAren** arabera, **20IHNko langabezia-tasa % 9,9koada**; beraz, 104.400 dira langabeak.

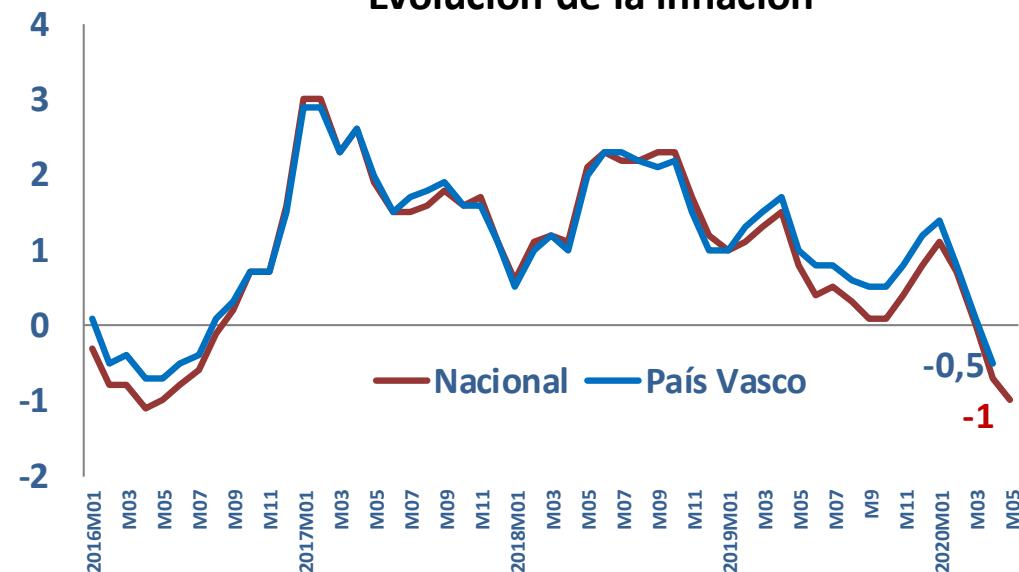
2. Inflaziorik ez begi-bistan

Inflazioa sektoreka

EAEko bilakaera

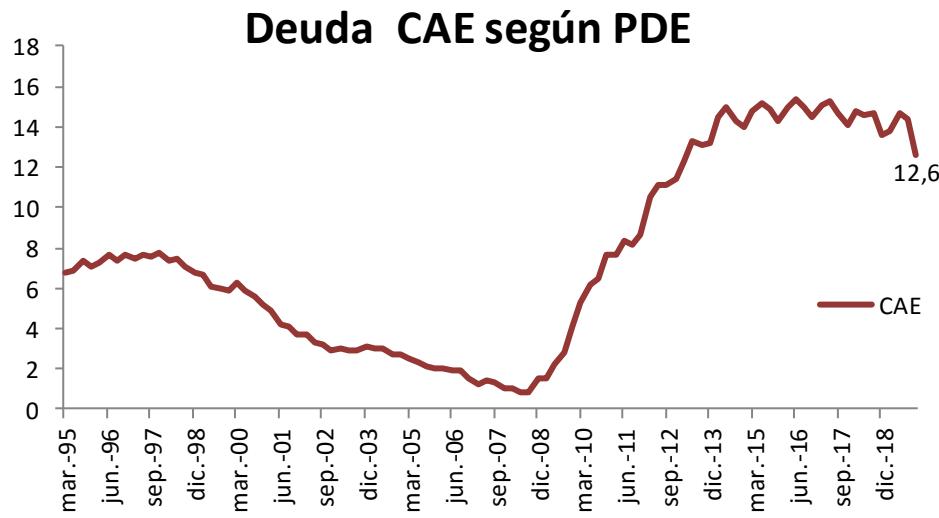
Evolución de la inflación

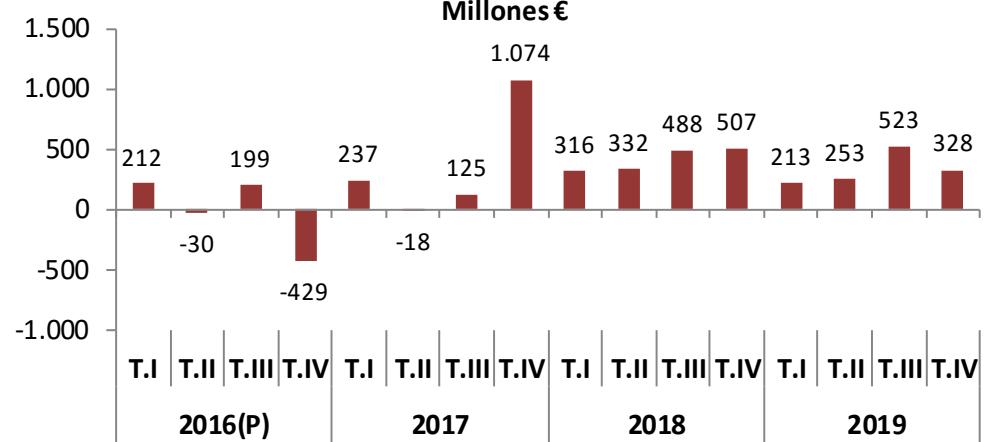
Iturria: INE

2020ko apirilean, KPIaren urte arteko aldaketa **-% 0,5ekoia** izan da EAEn, eta etxebizitza, ura, garraioa eta beste batzuk izan dira jaitsiera handienak izan dituzten sektoreak; oinarrizko ondasunen prezioek, aldiz, (elikagaiak eta alkoholik gabeko edariak, adibidez) gora egin dute, konfinamendu garaian igo egin delako oinarrizko elementuen eskaria.

2. 2019an itxiera positiboa kontu publikoetan

CAE: Capacidad (+) o Necesidad (-) de Financiación

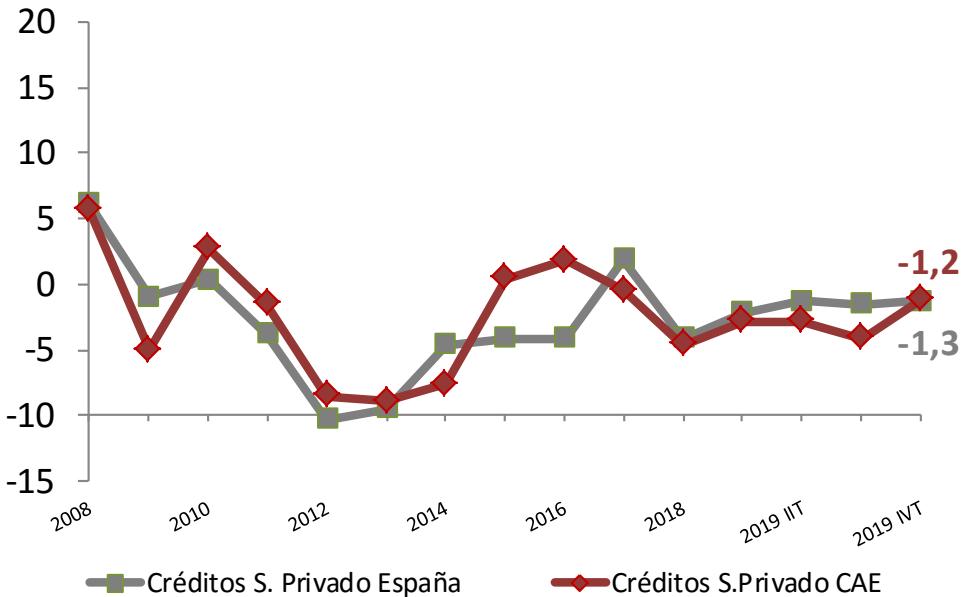
2020ko apirilera arte metatutako **diru-bilketa 3.802M eurokoa** izan da, **-% 16,8ko** beherakadarekin. Diru-sarrera motari begiratuta, bildutako kopuru osoaren 1.733M € PFEZtik datoz (-% 5,4) eta 1.465M € BEZetik (-% 24,9). Horiek dira diru-bilketaren kontzeptu nagusiak. **EAEko zorpetze-maila % 12,6raino** konprimitu da, kudeaketa kontrolatuko testuinguru batean.

Finantzaketa gaitasunari begira, 11.397M euroko finantza-baliabideekin eta 11.069M euroko enpleguekin, euskal sektore publikoak **328M euroko superabita** izan zuen 19IVHko itxieran, Covid-19ak eragindako behar handiagoei aurre egiteko jarrera zuhurragoa mantenduz.

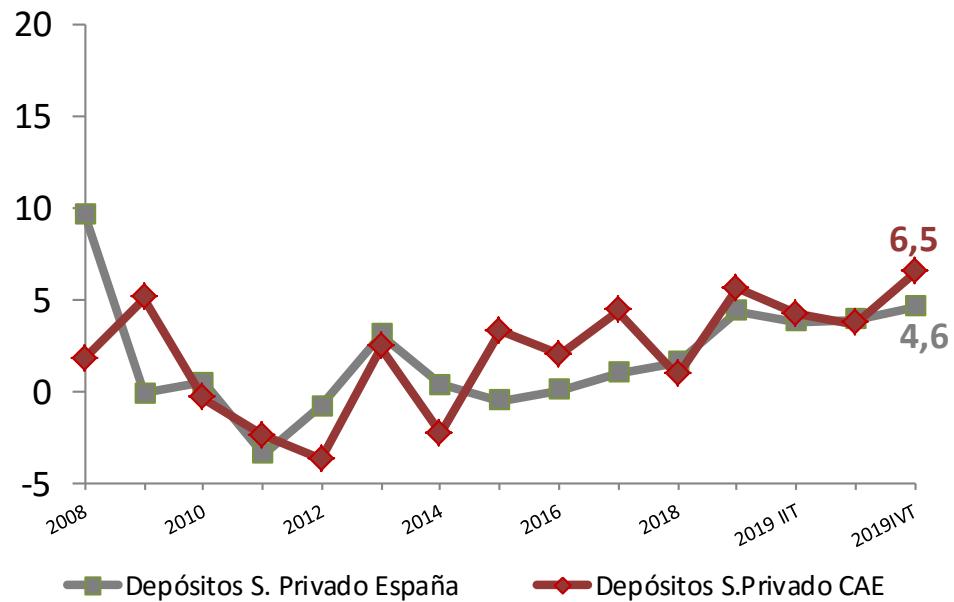
2. Gordailuen gorakada nabarmena eta sektore pribatuaren kredituen beherakadaren moteltzea

Txostenaren itxieran BdEk argitaratutako azken datuak: 2019ko abendua

S. Pribatuaren kredituak

S. Pribatuaren gordailuak

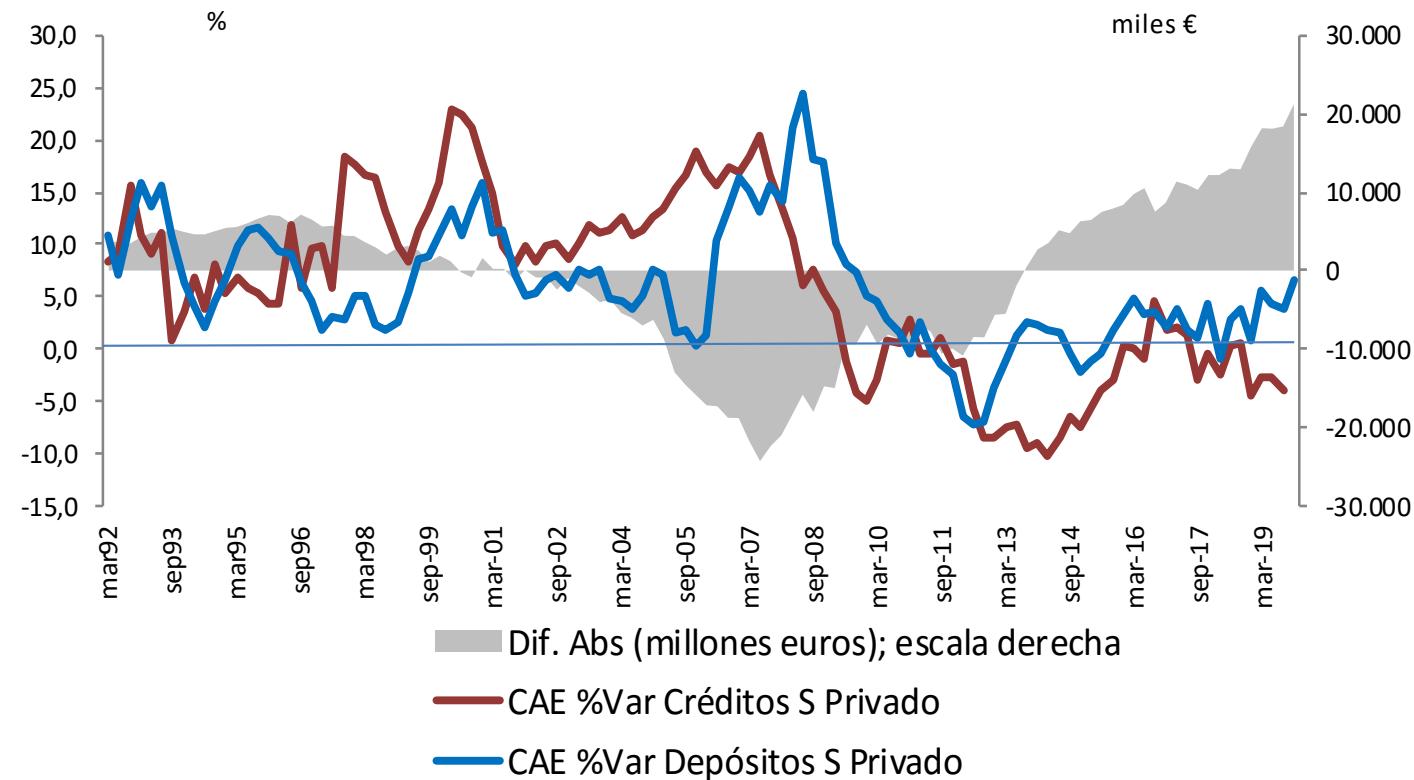

Sektore pribatuaren kredituak (-% 1,3 EAEn eta -% 1,2 Spainian), oraindik uzkurtze-bidean egon arren, jaitsiera-tasak baretu ditu. Sektore pribatuaren gordailuek, aldiz, gora egin dute nabarmen bi esparru geografikoetan. Horiek horrela, EAEko **sektore pribatuaren gordailuek (% 6,5)** Estatuan (% 4,6) baino tasa handiagoa izan dute. Jokabide horiek bide beretik errepikatuko dira lehen seihibekoan, enpresei eta partikularrei kredituak finantzatzeko laguntza-lerro ugarien eta gordailuen ziurgabetasunak eragindako zuhurtziaren ondorioz.

2. Portaera desberdina sektore pribatuaren gordailuetan eta kredituetan

Txostenaren itxieran BdE argitaratutako azken datuak: 2019ko abendua

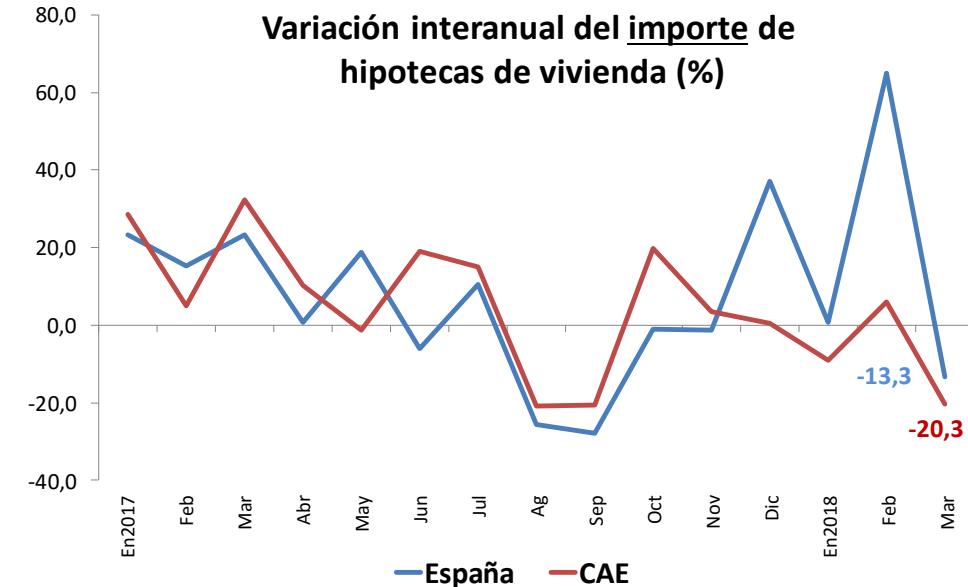
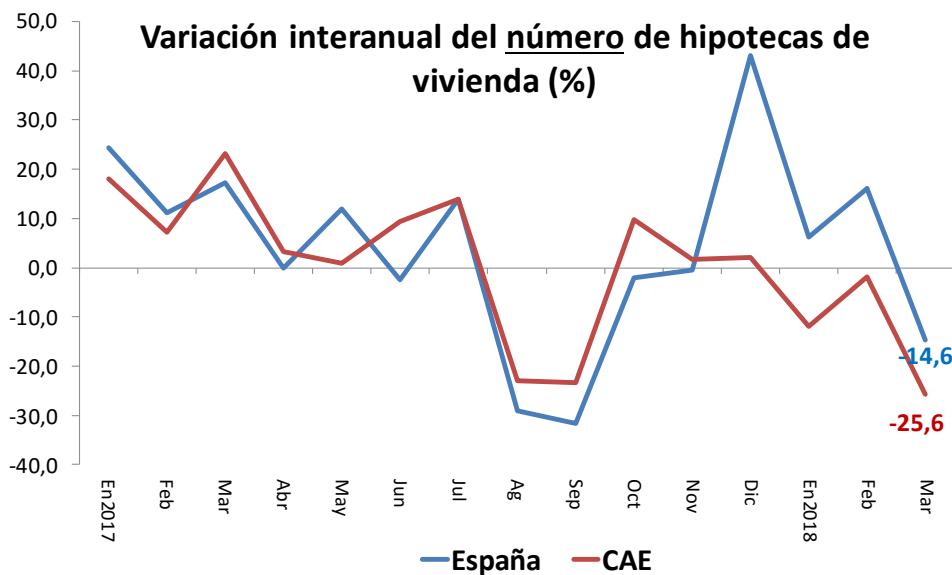
S. Pribatuaren Kredituen eta Gordailuen bariazioaren %

Iturria: BdE

Abenduan, sektore pribatuaren gordailuen saldoa (82.135 M€), kreditu pribatuen saldoaren gainetik zegoen (60.897 M€), 21.238 M € gainetik, hain zuen ere, eta hazkundearen bidetik jarraitzen du. Kreditu pribatuek gordailu pribatuetan duten pisua % 74,1ean kokatu da EAEn (Espainian, aldiz, pisu hori % 93,2koa da). Ziurgabetasunaren ondorioz, eragile pribatuek aurrezki-saldoak handitu dituzte, eta inbertsio-erabakiak atzeratu.

2. Etxebizitzen gaineko hipoteken bat-bateko geldialdia

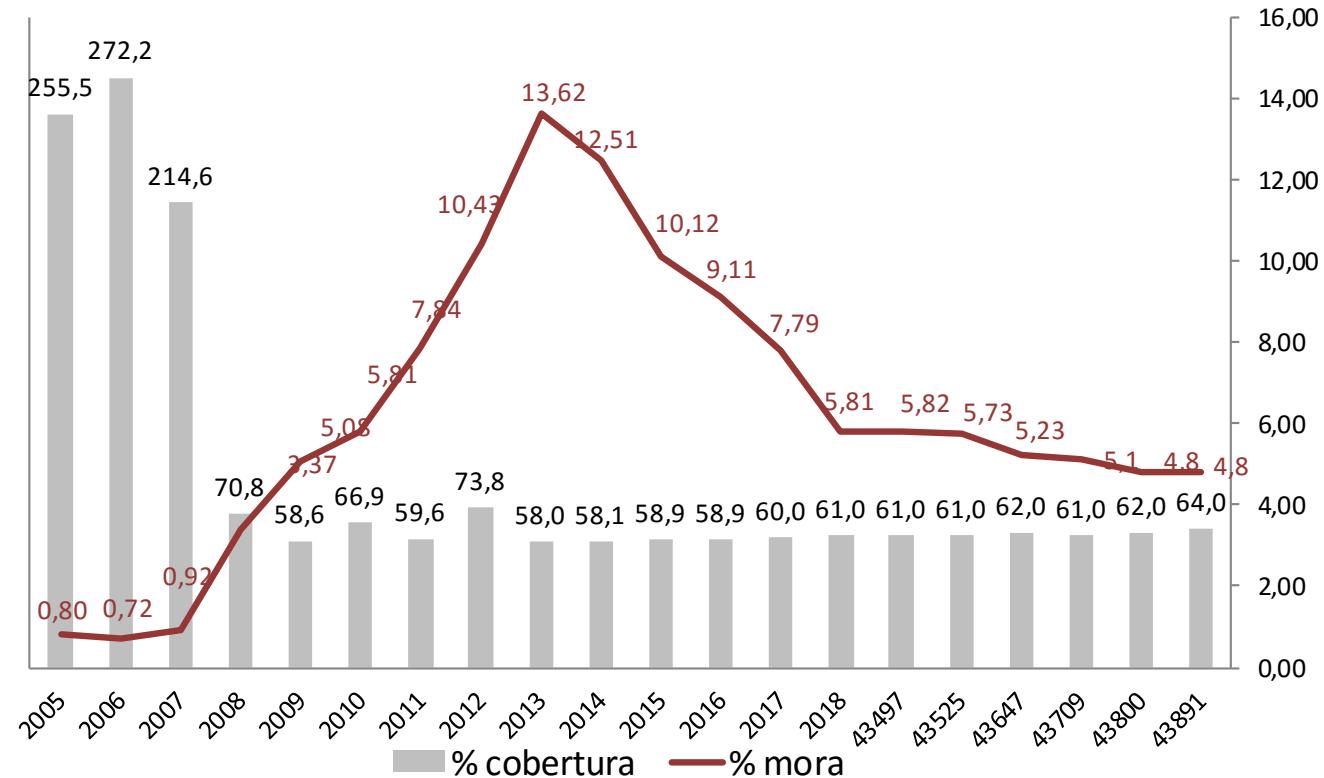

Iturria: INE

Martxoan, etxebizitzen hipoteka-merkatuaren datuek konfinamendua geroztik egon den bat-bateko joera-aldaketa islatzen dute, baita eragile ekonomikoen bat-bateko itxaropen-aldaketaren orokortzea ere. Izan ere, bi digituko jaitsierak izan dituzte, bai Spainian (**-% 13,3** zenbatekoan eta **-% 14,6** eragiketa-kopuruan), bai EAEn (**-% 20,3** zenbatekoan eta **-% 25,6** eragiketa-kopuruan).

3. Berankortasuna. Oraindik ez da inpaktua nabaritzen

Berankortasunaren eta estalduraren bilakaera

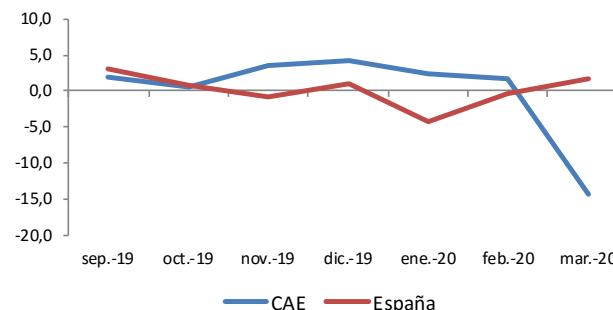
2020ko martxoaren amaieran, OSR kredituaren **berankortasun-tasa** % 4,8koa zen, azken hilean -0,02 portzentajezko puntu (pp) murriztu ondoren, 2013an maximora iritsi ondoren ikusitako hobekuntza-portaeraren bidetik. Finantza-sistemaren OSR kredituaren estaldura-tasa, aldiz, 1,58 pp hazi da azken hilean, eta **% 64,5ean** dago orain.

2. Euskal ekonomia uneko adierazleen arabera...

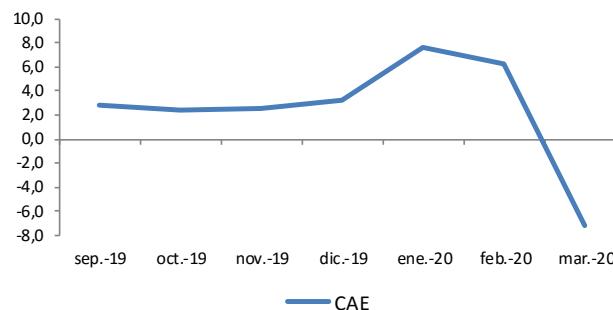
% ald.

HILEKOAK	ira-19	urr-19	aza-19	abe-19	urt-20	ots-20	mar-20
IPI (Eustat)	1,9	0,6	3,6	4,2	2,5	1,7	-14,3
Gasolina, gasolio eta fuel-olioaren™ kontsumoa (Cores)	-6,8	-3,8	1,7	-1,1	4,6	0,1	-7,1
Turismoen matrikulazioa (Ikerbide 1.25.3)	12,3	2,1	0,9	2,0	-13,4	-0,6	3,2
Hipotekak. Kopurua (INE)	-23,4	9,8	-0,5	2,1	-12,0	-2,0	-25,6
Hipotekak. Zenbatekoa (INE)	-20,7	19,7	1,4	0,4	-9,0	5,9	-20,3
Etxebizitzen salerosketa	-11,9	10,2	-18,6	4,9	-1,4	-10,7	-18,9
Foru Aldundien diru-bilketa: Zergak guztira (EJ)	2,8	2,4	2,6	3,3	7,6	6,2	-7,2

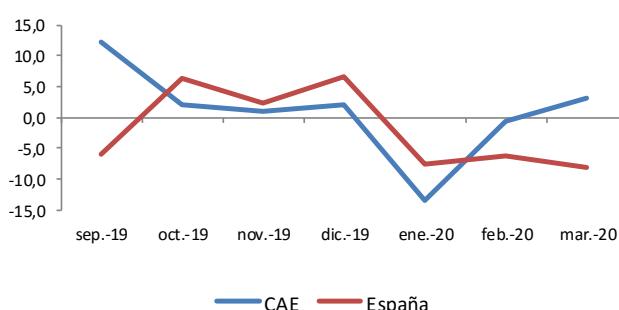
IPI

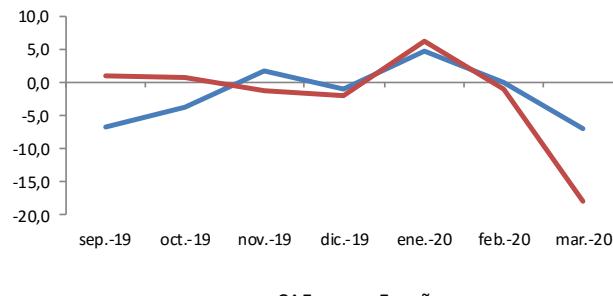
Recaudación: Impuestos concertados

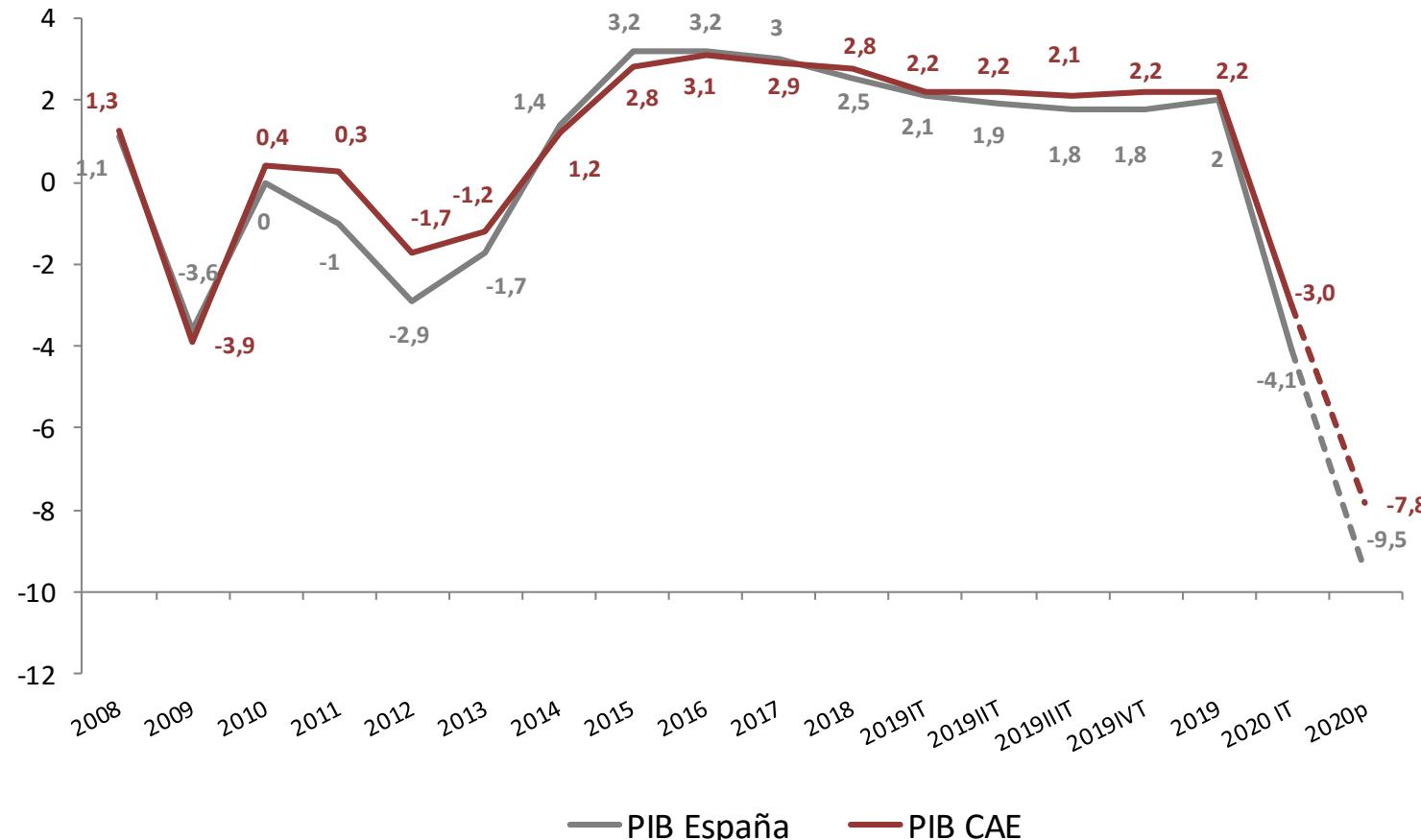
Matriculación vehículos

Consumo gasolina, gasóleo y fuelóleo

3. Euskal ekonomia. 2020rako aurreikuspenak. Jaitsiera historikoa

Iturria: INE, Eustat eta gure datuak

Nazioarteko pandemiaren ondorioz, euskal ekonomiak **gorabehera handiak izan ditu jarduera-tasetan**. Izan ere, krisi honek merkatuei eragin die batez ere, eta koronabirusaren ondorio larriak (2008ko krisi handiaren datuak aise gainditzen dituztenak) neurri batean konpentsatzeko hainbat politika sorrarazi ditu. Aurreikuspenen arabera, beherakada handi baten ostean, susperraldi txikiago bat etorriko da 2021ean.

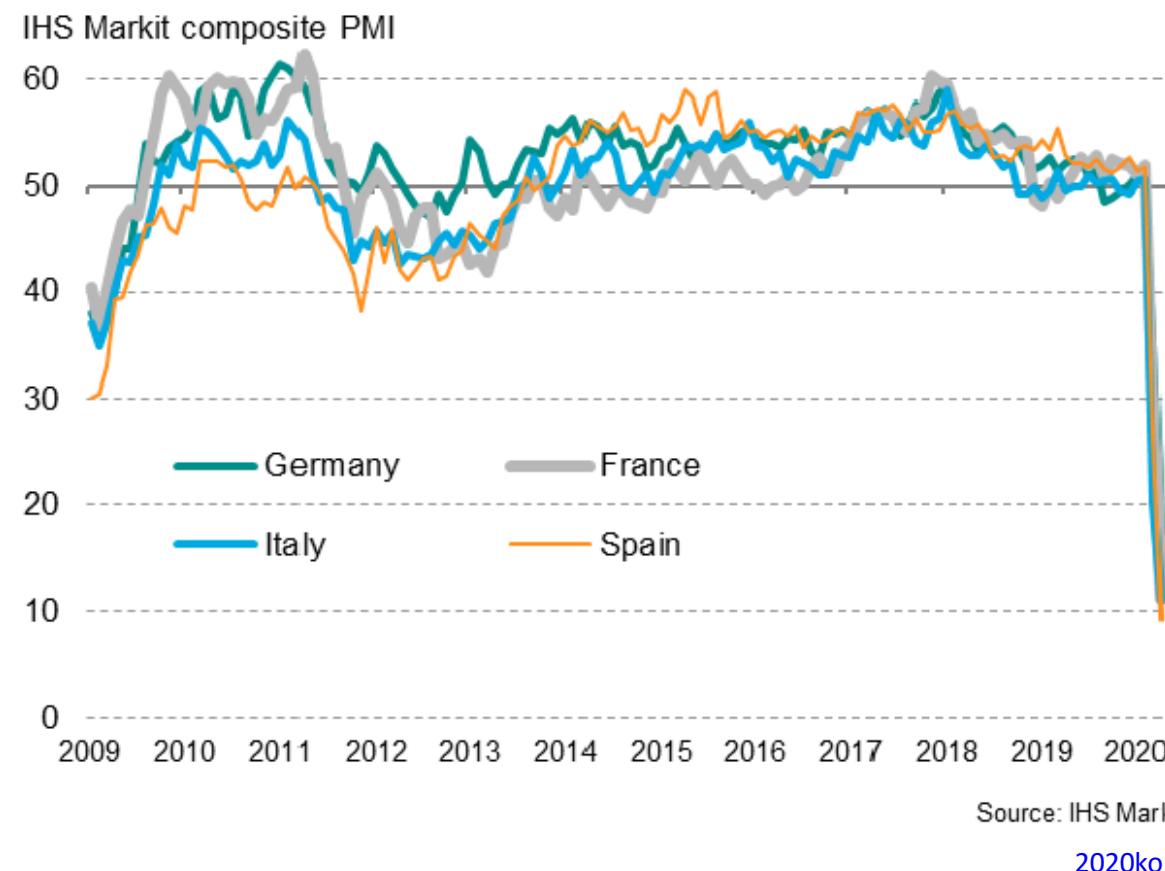
3. Euskal ekonomia. Aurreikuspenak

Euskadi	PIB		
	Panel de Previsiones	2020	2021
AFI	mar.-21	-7,5	-
BBVA	feb.-19	-7,3	5,8
CEPREDE	may.-19	-7,8	6,5
Gobierno Vasco	jun.-20	-8,7	6,7
Media		-7,8	6,3
Máximo		-7,3	6,7
Mínimo		-8,7	5,8

Fuente: DEP-junio 2020

4. Kolapsoa hazkundean

EBko 4 herrialde handien hazkundea

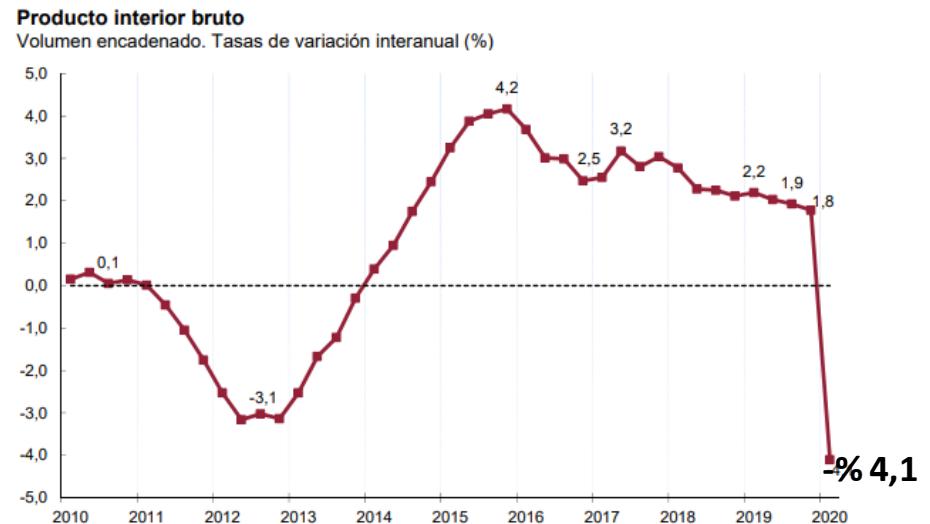
PMI indize konposatuaren bilakaerak ez du parerek historia hurbilean, EBko lau herrialde handienek beherakada historikoak izan baitituzte.

4. Ziurgabetasun garaiak

NDFren aurreikuspenak 2020ko apirila

(real GDP, annual percent change)	2019	2020	2021
World Output	2.9	-3.0	5.8
Advanced Economies	1.7	-6.1	4.5
United States	2.3	-5.9	4.7
Euro Area	1.2	-7.5	4.7
Germany	0.6	-7.0	5.2
France	1.3	-7.2	4.5
Italy	0.3	-9.1	4.8
Spain	2.0	-8.0	4.3
Japan	0.7	-5.2	3.0
United Kingdom	1.4	-6.5	4.0
Canada	1.6	-6.2	4.2
Other Advanced Economies	1.7	-4.6	4.5
Emerging Markets and Developing Economies	3.7	-1.0	6.6

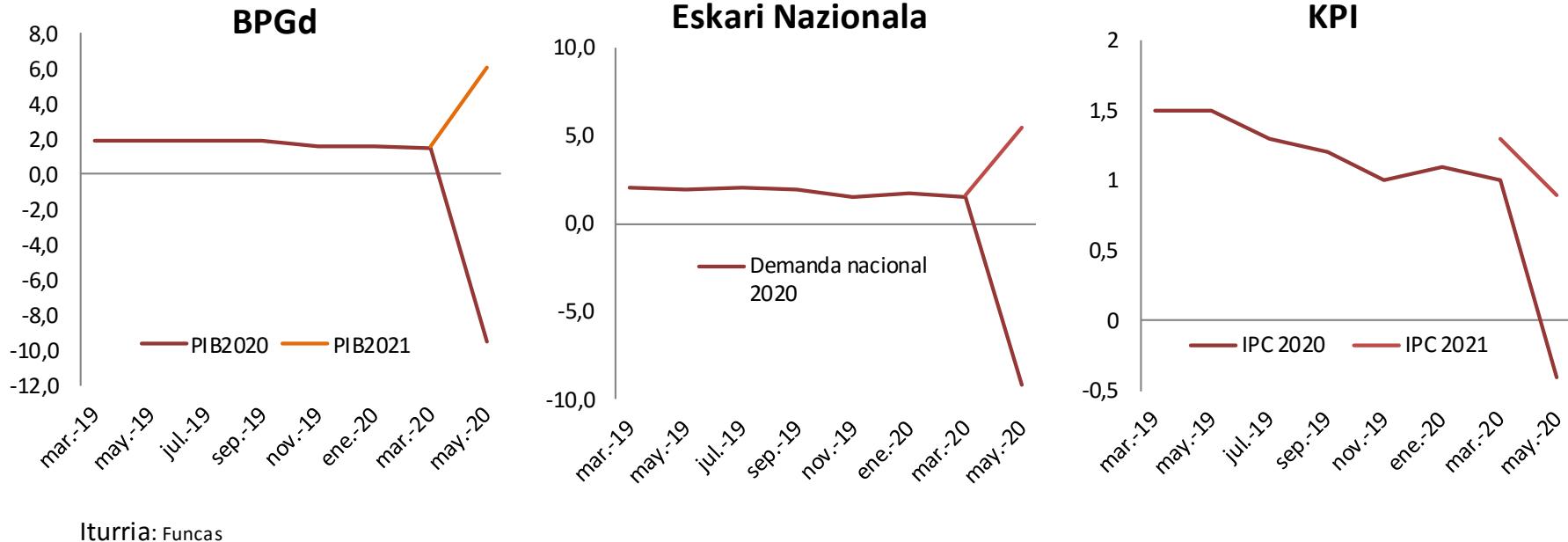
BPGd-aren hazkundeak Spainian BPGd: -% 4,1 (u/u) 2020IHn

Covid-19ak krisi bikoitza ekarri du: batetik, giza krisia eta osasun-krisia; eta, bestetik, ondorio ekonomikoak hazkundean eta enpleguan. NDFren arabera, 2020rako espero den inpaktu globala -% 3 ingurukoa da, nabarmenagoa ekonomia aurreratuetan (-% 6,1 inguruko batez besteko uzkurdurarekin), bereziki Eurogunean, -% 7,5 inguru jaitsiko dena. Euroguneko herrialdeen artean, Italia izan da kaltetuena, BPGd-an espero zen igoera -% 9,1 murriztu duelako. Hori bai, 2021eko ekitaldian susperraldi orokor bat ere espero da, baina beherakada baino txikiagoa.

INRen Espainiako ekonomiaren 20IHko datu aurreratuak **-% 4,1eko** uzkurdura erakusten du kateatutako bolumenaren urte arteko aldakuntza-tasei dagokienez, aurrekaririk gabeko beherakadarekin, agintariekin ezarritako konfinamendu-neurriek, mugen itxierak eta berrogeialdiak eragindako kanpoko merkatuen eta turismoaren kolapsoaren ondorioz. Etorkizunera begira, ziurgabetasuna handia da, baina deskonfinamenduarekin batera, itxaropenerako arrazoiak ikusten hasi dira.

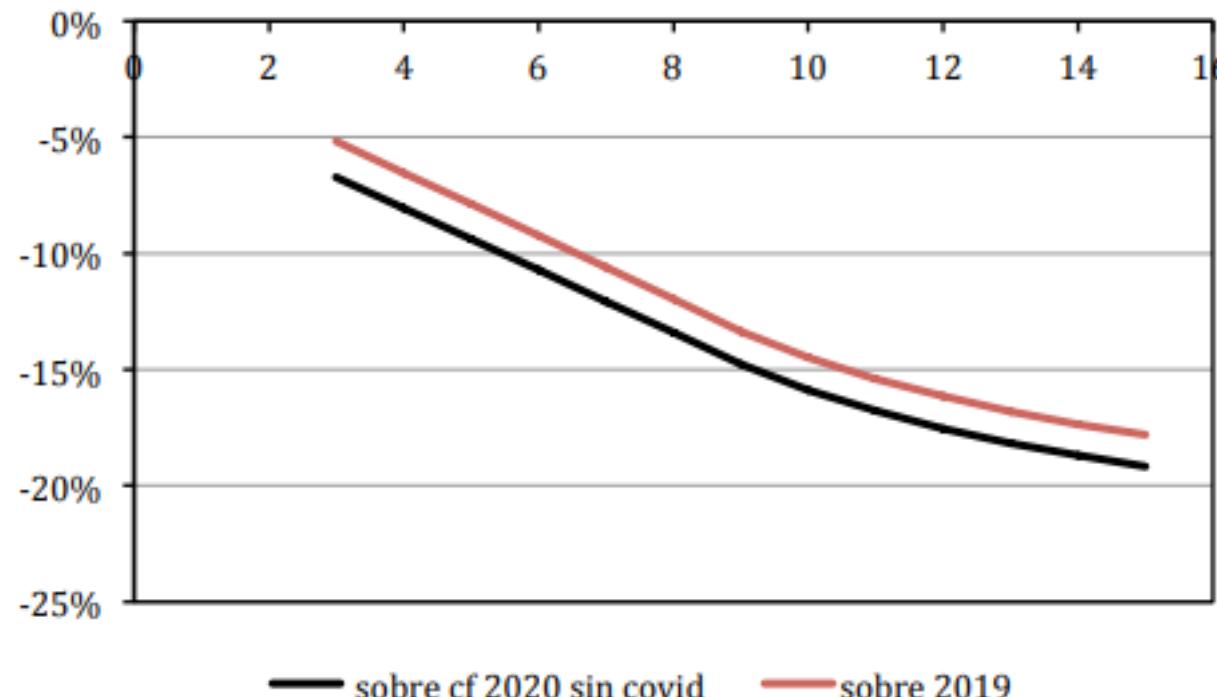
4. Aurreikuspenak: beherakada handia, susperraldi nabarmenarekin batera

Uzkurdurarik handiena oraindik iristear dago; bigarren hiruhilekoan izango da, susperraldiaren hasiera ere izango dena. Eskari txikiagoak eta ekoizpenaren eteteak petrolioaren eskaria minimoetara murriztu du, horrek dakarren upelaren prezioen hondoratzearekin. Horiek horrela, inflazioa despresurizatu da, eta apirilean maila negatiboan kokatu da. Ekitaldi honetarako KPlaren aurreikuspena $-0,4\%$ koa da, eta $0,9\%$ rainokoa 2021erako. Lan-merkatuak, bestalde, $14,4\%$ ko langabezia-tasa du; aldi baterako erregulazio espedientearen dauden langileak ez baitira langabetu moduan kontatzen, langile gisa baizik. BdEk, aldiz, 18% tik gorako langabezia-tasak aurreikusten ditu.

4. Espainiako ekonomiaren hazkunde aurreikuspenak

BPGd-aren bariazioari buruzko 2020rako aurreikuspenak, shocka
desagertzeko behar diren hilabeteen arabera

Iturria: Fedea Covid-19aren ondorio makroekonomikoak eta aurrekontu-arlokoak:
Angel de la Fuenteren proiekzio argigarri batzuk (FEDEA eta IAE-CSIC)

BPGd-aren bilakaeraren aurreikuspenak konfinamenduaren hilabete-kopuruaren araberakoak izango dira, zuzeneko proportzioan. Fedearren arabera, berreskuratze-aldiak 3 hilabete iraungo balu, BPGd-an izango lukeen eragina -% 5 ingurukoa izango litzateke, progresiboki haziko litzatekeena shockaren iraupenaren handitzearekin.

4. Aurreikuspenen taula. Spainia

Última actualización

may-20

Panel de Previsiones	España		PIB		IPC		PARO (EPA)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2020	2020	2020
AFI	-8,9	6,2	-0,3	0,7	19,5	17,7		
BBVA	-8,0	5,7	-0,6	0,7	20,5	17,3		
Caixabank	-7,2	6,9	0,2	1,6	19,3	15,9		
CEEM	-9,2	6,8	0,0	1,4	19,4	17,7		
CEPREDE	-6,6	6,3	0,0	1,6	18,3	13,3		
CEOE	-10,2	5,9	0,2	1,3	19,5	20,7		
Funcas	-8,4	6,0	0,0	1,5	18,8	17,1		
ICAE-UCM	-8,5	5,6	-0,2	0,6	18,9	17,0		
IEE	-11,0	5,5	0,0	0,8	20,5	22,0		
Intermoney	-9,4	6,8	-0,5	1,1	20,9	17,9		
CONSENSO (media)	-9,5	6,1	-0,4	0,9	20,2	17,9		
Máximo	-6,6	9,5	0,9	1,6	24,0	22,0		
Mínimo	-0,1	1,7	-3,0	-0,4	18,3	13,3		
PRO MEMORIA								
Gobierno (abr 20)	-9,2	6,8	-	-	19,0	17,2		
BdE (abr 20)	0,5	5,5/8,5	-	-	18,3/21,7	7,5/19,9		
CE (mayo 20)	-9,4	7,0	0,0	1,0	18,9	17,0		
FMI (abr 20)	-0,8	4,3	-0,3	0,7	20,8	17,5		

Fuente: funcas

Euskal ekonomiaren bilakaera 2020IH

2020ko ekainaren 9a